

Montse Castellà

La tortosina Montse Castellà és la veu de l'Ebre. L'hem sentida defensar el cabal ecològic del riu i reivindicar trens dignes. Els camins de la música l'han portada a cantar amb Paco Ibáñez, Joan Baez o, com en aquest disc, al costat de Lluís Llach. *Salicòrnia* (U98 Music, 2021) és el seu cinquè treball.

TEXT: JOAQUIM VILARNAU / FOTO: JUAN MIGUEL MNORALES

El nom del disc és una troballa? Sí, perquè tenia el concepte però no trobava el títol. Un dia, caminant pel Delta vaig veure unes salicòrnies i ho vaig tenir claríssim. És una planta mediterrània molt resistent i té unes propietats interessants. També n'hi diuen 'espàrrec de pobre' i es pot menjar.

La salicòrnia –igual que les teves cançons– fa una flor que neix en terres salines. El disc ha nascut després de fer dos cops i tota sola el Camí de Santiago. Caminar m'ajuda a pensar. No és un disc místic, però he tingut prou temps per aclarir les idees. Ha marxat el pòsit sobrant i hi ha entrat llum nova. Durant el confinament vaig compondre oberta a nous plantejaments.

El primer que sorprèn del nou disc és la veu, perquè sona diferent. He fet el disc perquè la gent se sorprengui però alhora em reconegui. La veu hi té una gran presència i és respectuosa amb els instruments. No l'he tractada diferent, però m'he proposat millores tècniques amb les quals no m'havia atrevit als discos ni als directes. De fet, ha estat el tècnic de so, Josep Lanau 'Mitxum', qui ho ha aconseguit.

Els músics també s'hi han posat bé. Sí, fa anys que toquem junts. En aquest cas, els vaig proposar que oblidessin que havia de cantar jo. Vam buscar formats i arranjaments que fossin diferents. Ens hem volgut sorprendre, i per això signem els arranjaments entre tots.

Montse Castellà és una cantant cada vegada més compromesa? Quan una persona evoluciona, la seva obra també ho fa. I tal com soc, les circumstàncies m'hi han portat. No soc de quedar-me a casa asseguda quan veig una injustícia. I no m'agrada quedar-me només per a mi el que veig. Ni ser neutral. Com deia Desmond Tutu, si ets neutral en situacions d'injustícia estàs triant la banda de l'opressor.

Quina és la principal reivindicació? Volia fer un disc reivindicatiu per mostrar la part més dolça. Hi ha més cançons sobre emocions que mai, i cap tema sobre l'Ebre. La gent ja sap qui soc i d'on soc. I la salicòrnia és una planta molt comuna al Delta, així que el títol ja és una referència. El compromís no és tan evident, però hi ha tres peces contundents: "El mestre que va prometre el mar", sobre un professor que van matar a la Guerra dels Tres Anys; la "Carta de la terra als humans", i "Lo sistema".

És com un pessic de sucre enmig de la sal? Tots tenim moltes cares i la meua faceta més popular és la reivindicació, la força, la valentia... però també tinc una part dolça i emocional que no apareix tant i que he volgut mostrar tant a les lletres com als estils. Musicalment, hi ha des d'un tema mig africà fins a jazz i blues.

L'estil d'Ignasi Blanc

La portada i les il·lustracions són obra d'Ignasi Blanc, un dels artistes catalans més reputats i l'únic que té obra al Mur de Berlín. A més, va fer els dibuixos del llibre *Liv On* (Flamboyant, 2018), d'Olivia Newton-John, Beth Nielsen Chapman i Amy Sky, que transformava el dol personal en curació a través de la música. "És de Roquetes i som amics. Teníem pendent un projecte des de *L'escriptor inexistent* (L'Indi Music, 2006), que ell no va poder dissenyar. Li vaig passar totes les cançons, i al marge de la portada també ha il·lustrat algunes lletres. Té un estil molt personal, reconeixible, i estic molt contenta de la feina", admet Castellà.

No hi ha cap poema musicat però, com sempre, segueixes usant un llenguatge poètic. És la manera com m'agrada fer les cançons. Dono la mateixa importància a la paraula que a la música. No hi poso el punt final fins que no he fet prou voltes a la lletra i n'estic satisfeta. No em sento poeta, però busco una estètica. Este és lo disc que he treballat més i que alhora m'ha sortit més a raig. Crec que va ser a partir de les caminades que portava el disc covant a dins...

També hi ha un compromís amb la llengua. El teu primer disc era tot en castellà i aquest és el primer que és tot en català. Sí, vaig signar el primer com a *Isla de Buda* el 2004. El castellà és un idioma que, musicalment parlant, sempre m'ha agradat i m'hi sento còmoda. Al cap de dos anys em vaig passar al català, i he mantingut el castellà per musicar poemes. M'agrada prestigiar el català de les Terres de l'Ebre. Al principi em feia por que no m'entenguessin però ara penso que si alguna paraula no s'entén, la gent la pot buscar al diccionari perquè el nostre català és igual de correcte. Per posar un exemple, jo dic cerç i no mestral. Cada vegada intento que la **Montse** persona i la **Montse** artista estiguin més en consonància.

Al disc hi ha veus de luxe com Lluís Llach, Amadeu Casas i Gorka Benítez. La llista de col·laboradors s'entén perquè hi ha amistat. Amb **Llach** ens coneixem de fa anys, però l'amistat és recent. L'hi vaig proposar, em va demanar que li enviés dues cançons i va triar "Vull". Va vindre a Tortosa a gravar-la i hi va fer petites aportacions que van millorar la cançó. L'**Amadeu** va venir poques setmanes abans de morir, perquè no sabíem que estava malalt. Va voler participar en diferents cançons i s'ho va passar molt bé. Ha donat al disc un aire soul i blues molt fresc. I en **Gorka** hi ha posat el saxo i la flauta travessera. Ens vam conèixer a través de **Paco Ibáñez** i vam connectar molt.

A portrait of a woman with long dark hair, smiling and looking towards the camera. She is wearing a red leather jacket. Her hands are clasped in front of her, and she is wearing several rings on her fingers. A tattoo is visible on her left wrist. The background is a solid dark grey.

**“NO HI POSO
EL PUNT FINAL
FINS QUE NO HE
FET PROU VOLTES
A LA LLETRA”**